

IN MEMORIAM JOSEP MASSOT I MUNTANER (1941-2022)

CONSELL DE REDACCIÓ DE *LLENGUA & LITERATURA*
Societat Catalana de Llengua i Literatura,
filial de l'Institut d'Estudis Catalans

La Societat Catalana de Llengua i Literatura, filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), i la revista que edita, *LLENGUA & LITERATURA*, s'haurien estimat més no haver d'inserir aquest escrit, que està motivat pel traspàs de Josep Massot i Muntaner el 24 d'abril de 2022 al Monestir de Montserrat. Quatre mesos abans, per Santa Llúcia de 2021, Josep Massot, membre de l'IEC adscrit a la Secció Històrico-Arqueològica —la qual havia presidit entre 2014 i 2018—, havia estat homenatjat a la Sala Prat de la Riba de la Casa de Convalescència, amb motiu d'haver complert vuitanta anys.

Organitzat per l'Institut d'Estudis Catalans i per la Institució de les Lletres Catalanes, l'acte esmentat volia reconèixer la immensa aportació que aquest monjo benedictí havia fet, com a editor, investigador i gestor cultural, a la llengua i la cultura catalanes. Entre les fites més destacades de la seva trajectòria, Massot ha estat director de l'editorial Publicacions de l'Abadia de Montserrat i de la revista *Serra d'Or*, a més de conservador i editor de l'Obra del Cançoner Popular, i ha elaborat nombrosos treballs de recerca sobre l'edat mitjana, el franquisme i la història de l'església. Dins de la seva trajectòria, hi ha dos fets que, plens de gratitud, volem rememorar des d'aquestes pàgines: la creació de la Societat Catalana de Llengua i Literatura i la fundació de la revista *LLENGUA & LITERATURA*.

Essent secretari de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (1973-1993), durant la dècada dels anys vuitanta del segle XX, el pare Josep Massot va rebre l'encàrrec de constituir «un grup de persones que es proposés la revitalització» de la Secció de Llengua i Literatura de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, filial de l'Institut d'Estudis Catalans. Els fruits de la seva feina van donar lloc a la constitució, el 6 de febrer de 1985, d'una Comissió Gestora de la Secció de Llengua i Literatura, de la qual formaven part Lola Badia, M. Teresa Cabré, el mateix Josep Massot, Josep Moran i Enric Sullà. Aquesta comissió va posar en marxa la Societat Catalana de Llengua i Literatura, que va ser creada el 5 de novembre de 1986 i presidida per Josep Massot i Muntaner fins al 1990, quan Joan Martí i Castell el va rellevar en aquesta responsabilitat. Després de deixar-ne la presidència, Josep Massot es va mantenir involucrat en diferents iniciatives d'aquesta societat.

El mateix any 1986 Josep Massot i Muntaner va idear i fundar *LLENGUA & LITERATURA* com a revista acadèmica d'aquesta societat científica filial de l'IEC. Aquesta publicació periòdica estava destinada a la inserció d'articles de recerca,

resenyes de novetats bibliogràfiques i cròniques d'actes culturals destacats. Amb el procés de normalització lingüística acabat d'engegar a Catalunya, posar en marxa una publicació d'aquestes característiques en català era una manera ferma de creure en la llengua catalana com a vehicle d'expressió científica, i ampliava l'oferta de canals de comunicació acadèmica perquè els investigadors en filologia catalana hi donessin a conèixer els seus treballs. Josep Massot va dirigir *LLENGUA & LITERATURA* durant un quart de segle, entre els anys 1986 i 2011, període en què se'n van publicar els vint-i-un primers números. A partir de 2011 va traspasar-ne la direcció a August Bover i Josep Moran, però es va mantenir com a membre del Consell de Redacció i va participar activament en les reunions i els debats, en l'avaluació d'articles i en la proposta de resenyes i cròniques.

L'any 2015 la Societat Catalana de Llengua i Literatura i la revista *LLENGUA & LITERATURA* van retre un homenatge a Josep Massot i Muntaner amb l'elaboració del volum titulat *Saviesa i compromís*, que és el desè de la col·lecció «Treballs de la Societat Catalana de Llengua i Literatura». Editat per August Bover i Manuel Llanas, aquest llibre aplega nou entrevistes que diferents mitjans de comunicació havien fet a Josep Massot durant el període comprès entre 1999, any del seu ingrés a l'Institut d'Estudis Catalans, i 2012, quan va rebre el quaranta-quatrè Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, concedit per Òmnium Cultural.

Les persones que estem implicades en la Societat Catalana de Llengua i Literatura i en la revista *LLENGUA & LITERATURA*, i que hem tingut el plaer i el privilegi de treballar al costat de Josep Massot i Muntaner, el trobarem a faltar i el tindrem sempre present com a referent en aquests dos projectes de país que ell va posar en marxa ara fa trenta-sis anys i que avui continuen vigents.